

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av inkomstskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att i inkomstskattelagen, som trädde i kraft vid ingången av år 1993, företas ett antal tekniska justeringar främst i syfte att förtydliga tillämpningen av lagen. En del av justeringarna har samband med den reform av familjestödssystemet som är för behandling i riksdagen och som innebär att barnavdragen vid inkomstbeskattningen slopas samtidigt som barnbidragen höjs.

Det föreslås att sysselsättningsstödet till hushållen skall vara skattefritt vid beskattningen för 1994 och 1995. Stadgandet om stipendier preciseras för att även framdeles säkerställa skattefrihet för biblioteksersättningsstipendierna åt författare och översättare. Skatteplikten för sidoarv föreslås bli begränsad när det är fråga om generationsväxling. Det extra rän-

teavdraget, som införts för tio år, skall vid äktenskapsskillnad kunna överföras på den andra maken, om makarna så önskar. Vid dödsfall skall avdragsrätten tillfalla den efterlevande maken.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1994. De ändringar som ansluter sig till budgetpropositionen eller sidoarv skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1994. De övriga ändringarna skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1993. Preciseringsen rörande biblioteksersättningar skall dock tillämpas redan vid beskattningen för 1991.

MOTIVERING

1. Nuläget

Inkomstskattelagen (1535/92) trädde i kraft vid ingången av 1993. Det ansågs att lagen behövas på grund av att inkomstskattesystemet omstrukturerades på ett avgörande sätt i samband med att man övergick till att beskatta kapitalinkomster och förvärvsinkomster separat. Förvärvsinkomsterna beskattas enligt en progressiv skatteskala, medan en enhetlig skattesats om 25 % tillämpas på kapitalinkomsterna. Samma skattesats tillämpas även vid beskattningen av samfund.

I samband med skattereformen förändrades också ränteavdragets natur. Enligt det nya systemet dras räntorna i första hand av från kapitalinkomsterna, till vilka dock inte hänförs

räntor som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/90). Om beloppet av räntorna överstiger kapitalinkomsterna, har den skattskyldige på grundval av det underskott som därigenom uppkommer rätt till en underskottsgottgörelse som görs från skatten enligt skattesatsen för kapitalinkomster.

Genom reformen förändrades också skatte- tagarnas ställning. Kommunerna och församlingarna erhåller skattöresbaserade skatteintäkter endast för förvärvsinkomster. Skatten på kapitalinkomster tillfaller helt staten. Den inkomstskatt som uppbärs hos samfund fördelas mellan staten, kommunerna och församlingarna. De förändringar i skattetagarnas ställning som beror på reformen har beaktats i fördelningsgrunderna.

I lagen har en ändring hittills företagits: gränsen för skattefrihet för räntan på dagligkonton sänktes från 4,5 till 2,5 % genom en lag (391/93). Dessutom är regeringens proposition med förslag till lagar som gäller en reform av familjestödet (RP 75/1993 rd.) för behandling i riksdagen. Den nämnda propositionen innehåller även förslag om ändring av inkomstskattelagen. Avsikten är att de familjepolitiska skatteavdragen, dvs. barnavdraget, barnavårdsavdraget, ensamförsörjaravdraget och underhållsskyldighetsavdraget slopas samtidigt som barnbidragen höjs.

2. Föreslagna ändringar

Justeringar som har samband med familjestödsreformen

I den reform av familjestödet som är för behandling i riksdagen föreslås att de familjepolitiska skatteavdragen slopas. På grund av detta föreslås vissa tekniska justeringar i 96, 107 och 108 §§, som gäller avdrag från förvärvsinkomsterna.

Skattelättnader som har samband med sysselsättningsåtgärderna

De sysselsättningsfrämjande åtgärder som beslutas i samband med behandlingen av statsbudgeten för 1994 omfattar även förbättringar av hushållens möjligheter att sysselsätta personer. Sålunda föreslås i propositionen att sådant sysselsättningsstöd enligt sysselsättningsförordningen (130/93) som fysiska personer erhåller under 1994 och 1995 skall betraktas som skattefri inkomst. Ett stadgande om detta föreslås bli fogat till 143 § som ett nytt 7 mom.

Bibehållande av skattefriheten för biblioteksersättningsstipendier

Högsta förvaltningsdomstolen har den 22 mars 1993 i sitt beslut (5577/3/92) i ett förhandsbeskedsärende ansett att de s.k. biblioteksersättningsstipendier som avses i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/61) är skattepliktig inkomst som är jämförbar med upphovsrättsersättningar. Beslutet innebar en ändring av dittills-

varande praxis, eftersom ersättningarna under biblioteksersättningsystemets hela 30-åriga giltighetstid har betraktats som skattefria stipendier i beskattningspraxis.

Stipendierna är enligt undervisningsministeriet helt beroende av prövning och bygger inte t.ex. på antalet lånade verk. Systemet skapades visserligen för beaktande av att författarnas verk kan lånas avgiftsfritt på biblioteken. Därför har stipendierna kallats biblioteksersättningar.

Eftersom biblioteksersättningarna enligt de uppgifter som erhållits är jämförbara med andra stipendier, föreslås i propositionen att de vid beskattningen skall behandlas som förut. Sålunda skall biblioteksersättningsstipendierna vara skattefria under samma förutsättningar som andra stipendier. Ändringen är motiverad även på grund av att den motsvarar vad som länge varit vedertagen beskattningspraxis. I det nuvarande ekonomiska läget vore det inte heller möjligt att höja stipendierna i syfte att kompensera beskattningen. Ändringen skall vara retroaktiv så att den gäller redan beskattningen för 1991.

Räntor på aravalån

Räntorna på s.k. nya aravalån är enligt 58 § inte avdragsgilla vid beskattningen, eftersom samhällets stöd ingår i lånesystemet. I lagrummet är dock hänvisningen till aravalagstiftningen felaktig och föreslås därför bli rättad.

Räntor enligt lagen om källskatt på ränteinkomst

Avsikten har varit att räntor som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst skall betraktas som skattepliktig kapitalinkomst enligt inkomstskattelagen räknat från den tidpunkt då källskatteprocenten är densamma som skatteprocenten för kapitalinkomster, dvs. från ingången av 1995. Regeringen har dock den 7 september 1993 förelagt riksdagen en proposition (RP 132/1993 rd.) om en sådan ändring av 6 § lagen om källskatt på ränteinkomst att källskatten stiger till 25 % redan vid ingången av 1994. För att de källskattepliktiga räntorna skall kunna införlivas med skattesystemet för kapitalinkomster fordras dock administrativt utredningsarbete som gäller bl.a. tillgången till

information och skyldigheten att lämna uppgifter. Man kommer inte att hinna nå tillräcklig beredskap till årsskiftet eller kanske inte ännu till följande årsskifte. Därför föreslås att omnämmandet av skatteåret stryks helt i 139 §.

Preciseringar som gäller beskattning av överlåtelsevinst

I stadgandena om beskattning av överlåtelsevinst föreslås vissa preciseringar för förtydligande av tillämpningen av lagen. Eftersom avsikten är att 46 §, som gäller avvittringsfång, skall tillämpas på alla avvittringsfång och inte bara på egendom som förvärvats som utjämning vid avvittring, föreslås att i stället för begreppet utjämning vid avvittring skall enbart begreppet avvittring användas. Liksom nu skall egendom betraktas som förvärvat vid avvittring bara om medel utanför boet inte använts till finansiering av fånet.

Avsikten är att 49 §, som gäller delvis skattefria överlåtelsevinster, skall tillämpas bara vid beskattningen av fysiska personer. Därför bör stadgandet preciseras så att det inte gäller samfund, samfällda förmåner, öppna bolag eller kommanditbolag.

I 50 §, som gäller överlåtelseförluster, har med överlåtelseförlust jämställts förfallen option. En sådan precisering föreslås att jämställandet skall gälla bara standardiserade optioner.

Uträkning av kapitalinkomstandelen

En skuld som använts till förvärv av aktier skall enligt 42 § 3 mom. dras av från aktiernas värde när kapitalinkomstandelen av dividenderna räknas ut. Stadgandet har samband med att räntan även på en dylik skuld avdras innan kapitalinkomstandelen räknas ut. För att stadgandet skall vara konsekvent föreslås en sådan precisering att endast en skuld med ränta avdras från aktiernas värde.

Giltighetstiden för övergångsstadgandet i 149 §, som gäller fastställande av grunden för uträkning av kapitalinkomstandelen, föreslås närmast av administrativa orsaker bli förlängd med ett år. Sålunda skall kapitalinkomstandelen i fråga om företagsinkomst som skall

fördelas och i fråga om delägare i sammanslutningar ännu år 1994 uträknas på basis av de nettotillgångar som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. Enligt förslaget stryks i 3 mom. omnämmandet av gemensamt yrkande, för att stadgandet inte skall tolkas i formellt hänseende alltför strikt, så att det skulle fordras att makarna eller alla delägare i en sammanslutning undertecknar ett yrkande om avdrag av en långfristig skuld när nettotillgångarna räknas ut.

Skatteplikt för sidoarv och gåvor vid kommunalbeskattningen

Enligt 86 § inkomstskattelagen är s.k. sidoarv och -gåvor skattepliktig inkomst vid kommunalbeskattningen. Med dylika arv och gåvor avses arv som tillfallit den skattskyldige efter någon annan än make eller en släkting i rakt upp- eller nedstigande led, bidrag och gottgörelse som avses i 8 kap. ärvdabalken, testamente och gåva, om det sammanlagda värdet av vad som erhållits från en och samma arvlätare eller donator överstiger 15 000 mk. Vid statens inkomstbeskattning är sidoarv och -gåvor skattefria, eftersom skatt på dessa upp bärs till staten i form av arvs- och gåvoskatt. Begreppen arv, testamente och gåva har samma innebörd vid inkomstbeskattningen som vid arvs- och gåvobeskattningen. Arv och gåvor beskattas vid kommunalbeskattningen som inkomst för det år under vilket de erhållits. Arv värderas dock enligt värdet vid arvlätarens eller testatorns dödstillfälle.

Till lagen om skatt på arv och gåva (378/40) fogades genom en lag som trädde i kraft vid ingången av maj 1979 (318/79) stadganden om lättnader i arvs- och gåvoskatten vid generationsväxling som gäller en gårdsbruksenhet eller ett annat företag. Enligt 63 a § lagen om skatt på arv och gåva kan en del av arvs- och gåvoskatten lämnas odeberad, om fånet gäller minst en femtedel av en gårdsbruksenhet eller av ett annat företag. I praktiken leder stadgandet till att förmögenhetsbeskattningens beskattningsvärden tillämpas när tillgångarna värderas, dock med det undantaget att den andel av arvs- och gåvoskatten som debiteras för förmögenhet skall vara minst 5 000 mk. Enligt 63 b § i lagen kan dessutom en betalningstid om högst fem år beviljas för sådan arvs- och gåvoskatt som debiteras för en

gårdsbruksenhet eller ett annat företag i samband med generationsväxling. Avsikten med stadgandena var att hindra att kontinuiteten i gårdsbruket eller företagsverksamheten äventyras genom arvs- eller gåvoskatt i sådana fall då denna förmögenhet övergår som arv eller gåva till en arvinge eller gåvotagare som fortsätter verksamheten. Påförandet av arvsskatt till fullt belopp kunde fordra att företagets eller gårdsbruksenhetens tillgångar realiserar för betalning av skatten eller kunde begränsa sådana investeringar som behövs för fortsättandet av företagsverksamheten.

Stadgandena om generationsväxlingslättnader i lagen om skatt på arv och gåva utarbetades vid en tid då beskattningsvärdena skilde sig väsentligt från de gängse värdena. Särskilt på grund av konjunkturutvecklingen under den senaste tiden har skillnaden mellan de gängse värdena och de värden som tillämpas vid förmögenhetsbeskattningen minskat, och därigenom har också den ekonomiska betydelsen av generationsväxlingslättningen minskat. I synnerhet för fastigheter kan beskattningsvärdena vara högre än deras marknadsvärde, varvid ingen skattelättnad fås. Grunderna för beräkning av värdena vid förmögenhetsbeskattningen har i samband med kapitalskattereformen justerats så att beskattningsvärdena motsvarar de gängse värdena bättre än förut. Genom ändringarna minskar också effekten av den lättnad som beviljas vid arvsbeskattningen.

I synnerhet i fråga om de generationsväxlingslättnader som gäller jordbruk har uppmärksamhet fästs vid att vid de flesta köp av gårdsbruksenheter som sker mellan släktingar det nuvarande systemet leder till att gåvoskatt påförs, eftersom köpeskillingen i allmänhet åtminstone med en fjärdedel understiger prisnivån på den fria marknaden.

När en gårdsbruksenhet eller ett företag genom ett gåvoartat köp säljs till en arvinge och dennes make, blir maken ofta tvungen att vid kommunalbeskattningen betala skatt för sin del av gåvan. I praktiken har detta lett till att överlåtelse göras enbart till bröstarvingen, fastän makarna i verkligheten tillsammans deltar i utövandet av verksamheten och i dess finansiering.

För att det skall vara möjligt att på ett ändamålsenligt sätt överföra företagstillgångar gemensamt till en bröstarvinge och dennes make, föreslås att kommunalskatt inte skall behöva betalas för sidoarv och -gåvor i sådana

fall då den skattskyldige beviljats skattelättnad som avses i 63 a eller 63 b § lagen om skatt på arv och gåva.

Stadganden om avdrag av förluster

I 123 § föreslås för tydlighetens skull en hänvisning inte bara till 120 § utan också till 119 §, i vilken stadgas om avdrag av förlust av näringsverksamhet och förlust av jordbruk. I 151 och 152 §§, som gäller avdrag av gamla förluster, föreslås förtydliganden av lydelsen. Som år för bestämmande av förvärvskällorna bör nämnas år 1993. I stadgandet om avdrag av delvis skattskyldiga samfunds gamla förluster föreslås ett mer exakt omnämnande än det nuvarande om hur förlusterna dras av för olika förvärvskällor.

Justeringar som gäller extra ränteavdrag

I sitt svar på regeringens proposition med förslag till inkomstskattelag (RP 200/1992 vp) tog riksdagen in en kläm i vilken förutsattes att de problem utreds som på grund av det extra ränteavdragets schablonmässiga natur uppstår i fall av äktenskapsskillnad och vid dödsfall. Avdragets bristande flexibilitet i dylika fall ansågs inte vara särskilt problematiskt när propositionen bereddes, eftersom avsikten var att avdraget skulle beviljas för bara fem år. Situationen förändrades likväl, eftersom den tid under vilken avdraget beviljas förlängdes till tio år under riksdagsbehandlingen. Därför bör avdraget justeras så att det bättre än nu beaktar förändringar i familjesituationen. Sålunda föreslås i propositionen att makar som skiljer sig skall kunna besluta att det extra ränteavdraget skall överföras från den av makarna som det ursprungligen beviljats till den andra. I administrativt hänseende är dylika ändringar dock arbetsdryga. Av denna orsak skall det fordras att de före detta makarna når samförstånd om överföringen. I annat fall skall avdraget delas på hälft. På detta sätt skall förfaras t.ex. när vardera yrkar på hela avdraget åt sig själv. Beslutet om överföring skall dessutom vara slutligt så att avdraget inte under senare år kan flyttas tillbaka till den som ursprungligen var avdragsberättigad.

Vid dödsfall skall den återstående delen av

ett extra ränteavdrag överförs på den efterlevande maken.

Justering som gäller bostadsavdraget under övergångsperioden

I stadgandet om en övergångsperiod för bostadsavdraget har det säkerställts att den nytta bibehålls som de skattskyldiga som i tiden valt bostadsavdrag har av detta avdrag, genom att ett belopp som utgör fyra gånger bostadsavdraget jämförs med beloppet av räntorna och att det belopp som är större beaktas som avdrag från kapitalinkomsterna.

Räntorna valdes i stället för underskottsgottgörelsen som jämförelsegrund på grund av att de som har stora kapitalinkomster därigenom inte vinner någon onödigt fördel. Denna jämförelsegrund har dock blivit problematisk efter det riksdagen beslöt begränsa rätten att dra av räntorna på s.k. konsumtionskrediter. De skattskyldiga som är berättigade till bostadsavdrag och vilkas underskott till betydande del utgörs av dylika räntor, kan nämligen förlora förutom underskottsgottgörelsen även nyttan av bostadsavdraget. Detta beror på att räntorna på konsumtionskrediter nog kan vara större än fyra gånger bostadsavdraget, men själva underskottsgottgörelsen betydligt mindre än bostadsavdraget, då gottgörelsen är begränsad till 1 000 mk år 1993 och till 500 mk år 1994.

På grund av det missförhållande som redogjorts för ovan föreslås att 146 § inkomstskattelagen justeras så, att underskottsgottgörelsen jämförs direkt med bostadsavdraget oberoende av om den bildats av räntor eller av andra avdrag som görs från kapitalinkomster. Om bostadsavdraget är det större av dessa två, dras det av från skatten som underskottsgörelse.

I 2 mom. i paragrafen stryks hänvisningen till skatteåret 1993. Bostadsavdragets fulla belopp skall vara 8 000 mk också år 1994.

3. Propositionens verkningar

De tekniska justeringar som ingår i propositionen har på grund av sin natur knappt någon

inverkan på statens eller kommunernas skatteintäkter. En lindrig minskande effekt på skatteintäkterna har skattefriheten för sysselsättningsstödet samt vidgningen av grunderna för beviljande av extra ränteavdrag. För verkningarna av familjestödsreformen har redogjorts i den propositionen som gäller saken.

Genom den partiella skattefriheten för sidoarv beräknas kommunernas skatteintäkter minska med högst ca 10 milj. mk samt kyrkans och folkpensionsanstaltens intäkter med sammanlagt högst 4 milj. mk.

4. Beredningen av propositionen

Ändringarna har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Tjänstemän vid bl.a. skattestyrelsen, undervisningsministeriet, arbetsministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet har hörts i samband med beredningen. Vid beredningen av de ändringar som gäller det extra ränteavdraget har en kläm beaktats som ingick i riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till inkomstskattelag. Den partiella befrielsen från kommunalskatt för sidoarv bygger på ett förslag av en arbetsgrupp som utrett frågan om arvs- och gåvoskatt vid generationsväxling (1993:4).

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994. De paragrafer som ansluter sig till budgeten för 1994, dvs. 96, 107, 108 och 143 §§, samt 86 §, som gäller sidoarv, skall tillämpas i ändrad lydelse första gången vid beskattningen för 1994. Det 4 mom. om beskattning av biblioteksersättningar, som tas in i 82 §, skall tillämpas första gången redan vid beskattningen för 1991. De övriga ändringarna skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/92) 108 § 1 mom.,

ändras 42 § 3 mom., 46 § 2 mom., det inledande stycket i 49 §, 50 § 1 mom., 58 § 3 mom., 107 § 2 mom., 123, 139 och 146 §§, rubriken för 149 § samt 1 och 3 mom., 151 § 1 mom. och 152 § 2 och 3 mom. samt

fogas till 82 § ett nytt 4 mom., till 86 § ett nytt 2 mom., till 96 § ett nytt 7 mom., till 143 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 30 april 1993 (391/93), ett nytt 7 mom. och till 144 § nya 5 och 6 mom., varvid nuvarande 5 och 6 mom. blir 7 och 8 mom., som följer:

42 §

Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag

Om i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare, som enligt 2 § 6 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till aktiebolaget, har använt en skuld med ränta för förvärv av aktier, dras skulden av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget räknas ut.

46 §

Uträkning av överlåtelsevinst

Har den överlättna egendomen förvärvats vid avvittring, beräknas ägartiden och anskaffningsutgiften med hänsyn till det fång som är tidigare än avvittringen.

49 §

Partiellt skattefria överlåtelsevinster

När det skattepliktiga beloppet av en överlåtelsevinst för en annan skattskyldig än ett

samfund, ett öppet bolag eller ett kommanditbolag räknas ut skall från överlåtelsepriset dras av minst 80 procent, om

50 §

Överlåtelseförlust

Förlust som har uppkommit vid överlåtelse av egendom skall dras av från vinst som erhållits vid överlåtelse av egendomen under skatteåret eller de tre följande åren i samma mån som vinst uppkommer, och den skall inte beaktas när underskottet för kapitalinkomstslaget fastställs. Med överlåtelseförlust jämställs förfall av standardiserad option och sådan värdeminskning på ett värdepapper, som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses vara slutlig.

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har inte rätt att dra av räntor som har betalats

1) som understöd enligt 7 § 3 mom. lagen om studiestöd,

2) på lån som har beviljats med stöd av 7 §

1 mom. 1—4 punkten aravalagen eller på lån som den 1 januari 1991 eller senare har beviljats med stöd av 6 § 1 mom. 5 eller 6 punkten lagen om bostadsproduktion.

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Som stipendier enligt 1 mom. betraktas även stipendier och understöd som avses i 1 § lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

86 §

Sidoarv

Likväl är arv eller gåva inte skattepliktig inkomst, om enligt lagen om skatt på arv och gåva en del av den arvs- eller gåvoskatt som påförts har lämnats odebiterad eller betalningstiden för en del av skatten har förlängts.

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

Avdraget för pensionsförsäkringspremie görs från den makes förvärvsinkomst som har yrkat på avdraget. Yrkandet skall framställas innan beskattningen för det år som avdraget gäller har slutförts. Om avdraget inte kan göras på det sätt som makarna yrkat, görs det i främsta rummet från den makes inkomster för vilken beloppet av nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större.

107 §

Avdragsrätten för den som bott i Finland en del av året

Rätt till pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen samt till andra avdrag från förvärvsinkomsterna vid kommunalbeskattningen än grundavdrag har endast sådana fysiska personer som största delen av skatteåret har varit bosatta i Finland.

123 §

Fusioners inverkan på rätten att dra av förluster

Vid fusion mellan samfund har det överta-

gande samfundet rätt att enligt 119 och 120 §§ från sin beskattningsbara inkomst dra av det överlåtande samfundets förlust, om det övertagande samfundet eller dess delägare eller medlemmar eller samfundet och dess delägare eller medlemmar tillsammans från ingången av förluståret har ägt över hälften av aktierna eller andelarna i det överlåtande samfundet. Ett övertagande andelslag eller en övertagande sparbank har dock alltid rätt att dra av det överlåtande andelslagets eller den överlåtande sparbankens sådana förluster som har uppkommit under det skatteår då fusionen skedde eller under de två föregående skatteåren.

139 §

Räntor som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst

Ränta enligt lagen om källskatt på ränteinkomst är inte skattepliktig inkomst enligt denna lag.

143 §

Vissa övergångsstadganden

Vid beskattningen för 1994 och 1995 är det sysselsättningsstöd enligt sysselsättningsförordningen (130/93) som en fysisk person erhållit inte skattepliktig inkomst.

144 §

Extra ränteavdrag

Om makarna skiljer sig eller varaktigt flyttar isär i avsikt att upphöra med samlevnaden, kan avdraget eller hälften av avdraget för den återstående delen av den tid för vilken det beviljas överföras på den andra av makarna. Överföringen av ett extra ränteavdrag inverkar dock inte på avdragets storlek. Yrkande om överföring av avdrag skall framställas innan beskattningen slutförts för det skatteår under vilket makarna har skiljt sig eller varaktigt flyttat isär. Om de skattskyldiga framställer skilda yrkanden i saken, beviljas avdraget vardera till hälften.

Om den av makarna som beviljats det extra ränteavdraget avlider, beviljas avdraget den efterlevande maken räknat från skatteåret efter dödsåret.

146 §

Bostadsavdrag under övergångsperioden

Om en skattskyldig före 1993 har beviljats bostadsavdrag som avses i 146 a eller 167 a § i den lag om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) som gällde före denna lag och om dess belopp uträknat för skatteåret vore större än underskottsgottgörelsen enligt 131 §, beviljas bostadsavdragets belopp som underskottsgottgörelse.

Bostadsavdragets fulla belopp, på vilket skatteårets avdrag räknas ut, anses vara 8 000 mark. Barnförhöjningarna beaktas till de belopp som tillämpas vid beskattningen för 1992.

149 §

Fastställande av kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under övergångsperioden

Med avvikelse från 38—40 §§ skall kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under skatteåren 1993 och 1994 beräknas på basis av de nettotillgångar som vid utgången av skatteåret hänför sig till näringsverksamhet eller jordbruk eller till en sammanslutnings näringsverksamhet eller jordbruk.

Yrkande om saken skall framställas innan beskattningen för det skatteår som yrkandet gäller har slutförts.

151 §

Fysiska personers och dödsbans förluster för skatteår före 1993

Fysiska personers och dödsbans vid statsbeskattningen fastställda förluster från skatteår före skatteåret 1993 skall dras av från skatteårets vid statsbeskattningen fastställda förvärvsinkomst och den överskjutande delen från kapitalinkomsten. Den förlust som vid statsbeskattningen har fastställts för gårdsbruk skall dock först dras av högst till ett belopp som motsvarar det sammanlagda beloppet av de i skatteårets förvärvsinkomst och kapitalinkomst ingående beloppen av den företagsinkomst av jordbruket som skall fördelas och antingen kapitalinkomsten av skogsbruket efter att skogsavdrag, utgiftsreservering och utgifter för förvärvande av skogsinkomst har dragits av eller den nettoinkomst av skogsbruk som avses i

11 § inkomstskattelagen för gårdsbruk, samt värdet av skattepliktigt leveransarbete.

152 §

Samfunds, näringsammanslutningars och samfällda förmånens förluster från skatteår före 1993

Om ett samfunds, en näringsammanslutning eller en samfälld förmån under skatteåret 1993 inte har någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk, skall hälften av de för varje skatteår före skatteåret 1993 vid stats- och kommunalbeskattningen fastställda sammanlagda förlusterna fördelas för att dras av från den skattskyldiges

- 1) inkomst av näringsverksamhet och
- 2) inkomst från personlig förvärvskälla, i det förhållande som den skattskyldiges vid kommunalbeskattningen under förluståret fastställda

1) sammanlagda förluster från rörelse- och yrkesförvärvskällorna och

2) förlust från den personliga förvärvskällan samt de sammanlagda förlusterna från fastighetsförvärvskällorna står till varandra.

Såsom delvis skattefria samfunds förluster avdras de för respektive skatteår fastställda förlusterna så, att förlust från en näringsförvärvskälla dras av från inkomsten från näringsverksamhetens förvärvskälla, förlust från ett gårdsbrukets förvärvskälla dras av från jordbrukets förvärvskälla och förlust från en fastighetsförvärvskälla dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Om det inte finns någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk under skatteåret 1993, skall gårdsbrukets förlust dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Allmännyttiga samfunds för skatteår före skatteåret 1993 fastställda förluster från fastighetsförvärvskällor dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan och gårdsbrukets förluster från inkomsten från jordbrukets förvärvskälla. Om det inte finns någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk under skatteåret 1993, skall gårdsbrukets förlust dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Hälften av de vid stats- och kommunalbeskattningen fastställda förlusterna från en rörelseförvärvskälla dras av från rörelseinkomsten.

Denna lag träder i kraft den 199 . och 6 mom., 146 § 1 mom., 149 § 1 och 3 mom.,
Lagen tillämpas första gången vid beskatt- 151 § 1 mom. samt 152 § 2 och 3 mom. första
ningen för 1994. Dock tillämpas 42 § 3 mom., gången redan vid beskattningen för 1993 och
46 § 2 mom., det inledande stycket i 49 §, 50 § 82 § 4 mom. vid beskattningen för 1991.
1 mom., 58 § 3 mom., 123 och 139 §§, 144 § 5

Helsingfors den 11 oktober 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister Ilkka Kanerva

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/92) 108 § 1 mom., *ändras* 42 § 3 mom., 46 § 2 mom., det inledande stycket i 49 §, 50 § 1 mom., 58 § 3 mom., 107 § 2 mom., 123, 139 och 146 §§, rubriken för 149 § samt 1 och 3 mom., 151 § 1 mom. och 152 § 2 och 3 mom. samt

fogas till 82 § ett nytt 4 mom., till 86 § ett nytt 2 mom., till 96 § ett nytt 7 mom., till 143 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 30 april 1993 (391/93), ett nytt 7 mom. och till 144 § nya 5 och 6 mom., varvid nuvarande 5 och 6 mom. blir 7 och 8 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

42 §

Kapitalinkomstandelen av dividender från andra bolag än börsbolag

Om i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare, som enligt 2 § 6 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till aktiebolaget, har använt en skuld för förvärv av aktier, dras skulden av från värdet hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget räknas ut.

Om i ett aktiebolag som bedriver näringsverksamhet en delägare, som enligt 2 § 6 mom. lagen om pension för arbetstagare inte anses stå i arbetsförhållande till aktiebolaget, har använt en skuld *med ränta* för förvärv av aktier, dras skulden av från värdet av hans aktier när kapitalinkomstandelen av dividender från bolaget räknas ut.

46 §

Uträkning av överlåtelsevinst

Har den överlättna egendomen förvärvats *som utjämning* vid avvittring, beräknas ägartiden och anskaffningsutgiften med hänsyn till det fång som är tidigare än avvittringen.

Har den överlättna egendomen förvärvats vid avvittring, beräknas ägartiden och anskaffningsutgiften med hänsyn till det fång som är tidigare än avvittringen.

49 §

Partiellt skattefria överlåtelsevinster

När det skattepliktiga beloppet av överlåtelsevinst räknas ut skall från överlåtelsepriset dras av minst 80 procent, om

49 §

Partiellt skattefria överlåtelsevinster

När det skattepliktiga beloppet av *en* överlåtelsevinst *för en annan skattskyldig än ett samfund, ett öppet bolag eller ett kommanditbolag* räknas ut skall från överlåtelsepriset dras av minst 80 procent, om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

50 §

Överlåtelseförlust

Förlust som har uppkommit vid överlåtelse av egendom skall dras av från vinst som erhållits vid överlåtelse av egendomen under skatteåret eller de tre följande åren i samma mån som vinst uppkommer, och den skall inte beaktas när underskottet för kapitalinkomstslaget fastställs. Med överlåtelseförlust jämställs förfallen option och sådan värdeminskning på ett värdepapper, som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses vara slutlig.

50 §

Överlåtelseförlust

Förlust som har uppkommit vid överlåtelse av egendom skall dras av från vinst som erhållits vid överlåtelse av egendomen under skatteåret eller de tre följande åren i samma mån som vinst uppkommer, och den skall inte beaktas när underskottet för kapitalinkomstslaget fastställs. Med överlåtelseförlust jämställs förfall av standardiserad option och sådan värdeminskning på ett värdepapper, som på grund av konkurs eller av någon annan därmed jämförbar orsak kan anses vara slutlig.

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har inte rätt att dra av räntor som har betalats

1) som understöd enligt 7 § 3 mom. lagen om studiestöd (39/84),

2) på lån som har beviljats med stöd av 6 § 1 mom. 5 eller 6 punkten lagen om bostadsproduktion.

En skattskyldig har inte rätt att dra av räntor som har betalats

1) som understöd enligt 7 § 3 mom. lagen om studiestöd,

2) på lån som har beviljats med stöd av 7 § 1 mom. 1—4 punkten aravalagen eller på lån som den 1 januari 1991 eller senare har beviljats med stöd av 6 § 1 mom. 5 eller 6 punkten lagen om bostadsproduktion.

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Som stipendier enligt 1 mom. betraktas även stipendier och understöd som avses i 1 § lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

86 §

Sidoarv

Likväl är arv eller gåva inte skattepliktig inkomst, om enligt lagen om skatt på arv och gåva en del av den arvs- eller gåvoskatt som påförts har lämnats odebiterad eller betalningstiden för en del av skatten har förlängts.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

Avdraget för pensionsförsäkringspremie görs från den makes förvärvsinkomst som har yrkat på avdraget. Yrkandet skall framställas innan beskattningen för det år som avdraget gäller har slutförts. Om avdraget inte kan göras på det sätt som makarna yrkat, görs det i främsta rummet från den makes inkomster för vilken beloppet av nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större.

107 §

Avdragsrätten för den som bott i Finland en del av året

Rätt till *barnvårds- och pensionsinkomst*-avdrag vid statsbeskattningen samt till andra avdrag från förvärvsinkomsterna vid kommunalbeskattningen än grundavdrag har endast sådana fysiska personer som största delen av skatteåret har varit bosatta i Finland.

Rätt till pensionsinkomst~~avdrag~~ vid statsbeskattningen samt till andra avdrag från förvärvsinkomsterna vid kommunalbeskattningen än grundavdrag har endast sådana fysiska personer som största delen av skatteåret har varit bosatta i Finland.

108 §

Avdrag som beviljas dödsbon

Om delägare i ett inhemskt dödsbo är den avlidnes barn eller forsterbarn som under skatteåret har fått underåll av boets tillgångar, beviljas boet, då så yrkas, för åren efter den avlidnes dödsår i fråga om barnet barnavdrag, barnvårdsavdrag och ensamförsörjaravdrag.

(upphävs)

123 §

Fusioners inverkan på rätten att dra av förluster

Vid fusion mellan samfund har det övertagande samfundet rätt att enligt 120 § från sin beskattningsbara inkomst dra av det överlåtande samfundets förlust, om det övertagande samfundet eller dess delägare eller medlemmar eller samfundet och dess delägare eller medlemmar tillsammans från ingången av förluståret har ägt över hälften av aktierna eller andelarna i det överlåtande samfundet. Ett övertagande andelslag eller en övertagande sparbank har dock alltid rätt att dra av de förluster för andelsbanken eller sparbanken

123 §

Fusioners inverkan på rätten att dra av förluster

Vid fusion mellan samfund har det övertagande samfundet rätt att enligt 119 och 120 §§ från sin beskattningsbara inkomst dra av det överlåtande samfundets förlust, om det övertagande samfundet eller dess delägare eller medlemmar eller samfundet och dess delägare eller medlemmar tillsammans från ingången av förluståret har ägt över hälften av aktierna eller andelarna i det överlåtande samfundet. Ett övertagande andelslag eller en övertagande sparbank har dock alltid rätt att dra av det överlåtande andelslagets eller den överlåtande

Gällande lydelse

som har uppkommit under de skatteår då fusionen skedde eller under de två föregående skatteåren.

139 §

Räntor som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst

Ränta enligt lagen om källskatt på ränteinkomst som *har influtit före 1995*, är inte skattepliktig inkomst enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

sparbankens sådana förluster som har uppkommit under det skatteår då fusionen skedde eller under de två föregående skatteåren.

139 §

Räntor som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst

Ränta enligt lagen om källskatt på ränteinkomst är inte skattepliktig inkomst enligt denna lag.

143 §

Vissa övergångsstadganden

Vid beskattningen för 1994 och 1995 är det sysselsättningsstöd enligt sysselsättningsförordningen (130/93) som en fysisk person erhållit inte skattepliktig inkomst.

144 §

Extra ränteavdrag

Om makarna skiljer sig eller varaktigt flyttar isär i avsikt att upphöra med samlevnaden, kan avdraget eller hälften av avdraget för den återstående delen av den tid för vilken det beviljas överföras på den andra av makarna. Överföringen av ett extra ränteavdrag inverkar dock inte på avdragets storlek. Yrkande om överföring av avdrag skall framställas innan beskattningen slutförts för det skatteår under vilket makarna har skiljt sig eller varaktigt flyttat isär. Om de skattskyldiga framställer skilda yrkanden i saken, beviljas avdraget vardera till hälften.

Om den av makarna som beviljats det extra ränteavdraget avlider, beviljas avdraget den efterlevande maken räknat från skatteåret efter dödsåret.

146 §

Bostadsavdrag under övergångsperioden

Om en skattskyldig före 1993 har beviljats bostadsavdrag som avses i 146 a eller 167 a §§ i

146 §

Bostadsavdrag under övergångsperioden

Om en skattskyldig före 1993 har beviljats bostadsavdrag som avses i 146 a eller 167 a § i

Gällande lydelse

den lag om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) som gällde före denna lag och om dess belopp uträknat för skatteåret *och multiplicerat med talet fyra* vore större än beloppet av de avdragbara räntor som han deklarerat, skall såsom avdrag från kapitalinkomsterna enligt 58 §, i stället för ränteutgifterna, beaktas bostadsavdragets belopp *multiplicerat med talet fyra*.

Bostadsavdragets fulla belopp, på vilket skatteårets avdrag räknas ut, anses vara 8 000 mark *vid beskattningen för 1993*. Barnförhöjningarna beaktas till de belopp som tillämpas vid beskattningen för 1992.

149 §

Fastställande av kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under skatteåret 1993

Med avvikelse från 38—40 §§ skall kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under skatteåret 1993 beräknas på basis av de nettotillgångar som vid utgången av skatteåret hänförs sig till näringsverksamhet eller jordbruk eller till en sammanslutnings näringsverksamhet eller jordbruk.

Den skattskyldige skall framställa sitt yrkande innan beskattningen för det skatteår som hans yrkande gäller har slutförts. Företagarnas och näringsammanslutningars ovan angivna andel av skulderna avdras inte om makarna eller delägarna gemensamt yrkar på det.

151 §

Fysiska personers och dödsbans förluster för skatteår före 1993

Fysiska personers och dödsbans vid statsbeskattningen fastställda förluster från skatteår före skatteåret 1993 skall dras av från skatteårets vid statsbeskattningen fastställda förvärvsinkomst och den överskjutande delen från kapitalinkomsten. Den förlust som vid statsbeskattningen har fastställts för grådsbruk skall dock först dras av högst till det belopp som motsvarar det sammanlagda beloppet av den företagsinkomst av jordbruket som skall fördelas och kapitalinkomsten av skogsbruket efter

Föreslagen lydelse

den lag om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) som gällde före denna lag och om dess belopp uträknat för skatteåret *vore större än underskottsgottgörelsen enligt 131 §, beviljas bostadsavdragets belopp som underskottsgottgörelse*.

Bostadsavdragets fulla belopp, på vilket skatteårets avdrag räknas ut, anses vara 8 000 mark. Barnförhöjningarna beaktas till de belopp som tillämpas vid beskattningen för 1992.

149 §

Fastställande av kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under övergångsperioden

Med avvikelse från 38—40 §§ skall kapitalinkomstandelen av företagsinkomst under skatteåren 1993 *och 1994* beräknas på basis av de nettotillgångar som vid utgången av skatteåret hänförs sig till näringsverksamhet eller jordbruk eller till en sammanslutnings näringsverksamhet eller jordbruk.

Yrkande om saken skall framställas innan beskattningen för det skatteår som yrkandet gäller har slutförts.

151 §

Fysiska personers och dödsbans förluster för skatteår före 1993

Fysiska personers och dödsbans vid statsbeskattningen fastställda förluster från skatteår före skatteåret 1993 skall dras av från skatteårets vid statsbeskattningen fastställda förvärvsinkomst och den överskjutande delen från kapitalinkomsten. Den förlust som vid statsbeskattningen har fastställts för grådsbruk skall dock först dras av högst till *ett* belopp som motsvarar det sammanlagda beloppet av *de i skatteårets förvärvsinkomst och kapitalinkomst ingående beloppen* av den företagsinkomst av

Gällande lydelse

att skogsavdrag, utgiftsreservering och utgifter för förvärvande av skogsinkomst har dragits av, eller av den nettoinkomst av skogsbruk som avses i 11 § inkomstskattelagen för gårdsbruk samt värdet av skattepliktigt leveransarbete.

Föreslagen lydelse

jordbruket som skall fördelas och *antingen* kapitalinkomsten av skogsbruket efter att skogsavdrag, utgiftsreservering och utgifter för förvärvande av skogsinkomst har dragits av *eller* den nettoinkomst av skogsbruk som avses i 11 § inkomstskattelagen för gårdsbruk, samt värdet av skattepliktigt leveransarbete.

152 §

*Samfunds, näringsammanslutningars och
samfällda förmåners förluster
från skatteår före 1993*

Om ett samfunds, en näringsammanslutning eller en samfälld förmån inte har någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk, skall hälften av de för varje skatteår före skatteåret 1993 vid stats- och kommunalbeskattningen fastställda sammanlagda förlusterna fördelas för att dras av från den skattskyldiges

- 1) inkomst av näringsverksamhet och
- 2) inkomst från personlig förvärvskälla, i det förhållande som den skattskyldiges vid kommunalbeskattningen under förluståret fastställda

1) sammanlagda förluster från rörelse- och yrkeförvärvskällorna och

2) förlust från den personliga förvärvskällan samt de sammanlagda förlusterna från fastighetsförvärvskällorna står till varandra.

Såsom delvis skattefria samfunds förluster avdras från respektive skatteår fastställda förluster. Allmännyttiga samfunds för skatteår före 1993 fastställda förluster från fastighetsförvärvskällor dras av från inkomst av fastigheter, och hälften av de förluster från rörelseförvärvskälla, som vid stats- och kommunalbeskattningen har fastställts för samfundet, dras av från rörelseinkomsten.

Om ett samfunds, en näringsammanslutning eller en samfälld förmån *under skatteåret 1993* inte har någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk, skall hälften av de för varje skatteår före skatteåret 1993 vid stats- och kommunalbeskattningen fastställda sammanlagda förlusterna fördelas för att dras av från den skattskyldiges

- 1) inkomst av näringsverksamhet och
- 2) inkomst från personlig förvärvskälla, i det förhållande som den skattskyldiges vid kommunalbeskattningen under förluståret fastställda

1) sammanlagda förluster från rörelse- och yrkeförvärvskällorna och

2) förlust från den personliga förvärvskällan samt de sammanlagda förlusterna från fastighetsförvärvskällorna står till varandra.

Såsom delvis skattefria samfunds förluster avdras de för respektive skatteår fastställda förlusterna *så, att förlust från en näringsförvärvskälla dras av från inkomsten från näringsverksamhetens förvärvskälla, förlust från ett gårdsbruks förvärvskälla dras av från jordbrukets förvärvskälla och förlust från en fastighetsförvärvskälla dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Om det inte finns någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk under skatteåret 1993, skall gårdsbrukets förlust dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Allmännyttiga samfunds för skatteår före skatteåret 1993 fastställda förluster från fastighetsförvärvskällor dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan och gårdsbrukets förluster från inkomsten från jordbrukets förvärvskälla. Om det inte finns någon förvärvskälla som hänför sig till jordbruk under*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

skatteåret 1993, skall gårdsbrukets förlust dras av från inkomsten från den personliga förvärvskällan. Hälften av de vid stats- och kommunalbeskattningen fastställda förlusterna från en rörelseförvärvskälla dras av från rörelseinkomsten.

---

*Denna lag träder i kraft den
199 .*

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1994. Dock tillämpas 42 § 3 mom., 46 § 2 mom., det inledande stycket i 49 §, 50 § 1 mom., 58 § 3 mom., 123 och 139 §§, 144 § 5 och 6 mom., 146 § 1 mom., 149 § 1 och 3 mom., 151 § 1 mom. samt 152 § 2 och 3 mom. första gången redan vid beskattningen för 1993 och 82 § 4 mom. vid beskattningen för 1991.
